

РЕШЕНИЕ

№ 1876

гр. София, 23.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 09.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **4320** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 21, ал. 1 от Закона за закрила на детето /ЗЗДет./.

Образувано е по жалба от К. Д. И., чрез адв. Р. Ш., срещу Заповед № ЗД/Д-С-М-006/09.03.2022г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане – М.“ – [населено място], с която, на осн. чл. 20, ал. 4, т. 1 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето /ППЗЗД/. К. Д. И. е насочен към Център за Обществена подкрепа „ИСДП“ [улица], [населено място] за срок от шест месеца за предоставяне на социална услуга „Оценка на родителски капацитет и родителско консултиране“.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на акта, постановен при допуснати съществени процесуални нарушения и противоречие с материалния закон, като се иска неговата отмяна. По същество се счита, че не е изяснено поради каква причина И. е насочен към ИСДП, като се твърди, че отношенията между детето Р. И. и майката С. Ц. са влошени, като детето Р. И. има постоянна възможност да осъществява контакт с майка си.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Р. Ш., който поддържа жалбата на заявените основания и претендира разности по делото.

Ответникът – директорът на Дирекция Социално подпомагане-М.- С., се представлява от юриск. Х., който моли за отхвърляне на жалбата.

Заинтересованата страна – С. Д. Ц. се явява лично и се представлява от адв. С. и адв. Л., които молят за отхвърляне на жалбата.

Административен съд София-град след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе съобрази следното:

От доказателствата по делото се установява, че от октомври 2021 г. отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“ – М. работи по случая с детето Р. К. И., което е родено на 23.07.2006 г. от брака на С. Ц. и К. И.. Когато Р. била на около 5 години, родителите се разделили, като тя останала да живее при своята майка. През 2018 г. бракът бил прекратен, като след развода родителските права били предоставени на майката с Решение № 3308/08.05.2019 г. по описа на СГС, като на бащата е определен режим на лични контакти. Отношенията между двамата родители били силно влошени. Бащата К. И. подавал сигнали за насилие спрямо детето от майка му С. Ц., като сочил физически посегателства /бутане, скубане/, както и психическо насилие – лишаване от телефон, заключване на детето у дома, отказ да пусне детето в чужбина, записване на курсове по български език /което представлявало пряка демонстрация на неуважение към семейството на бащата/ и други. На 05.05.2021 г. детето останало да живее при бащата, като е отказало да се върне при С. Ц.. Като причина за това Р. И. е посочила пред социалните служители, че не се разбира със своята майка, която била станала изнервена и раздразнителна и се карала за всичко. В хода на проверката било установено, че Р. няма контакт със своята майка от 05.05.2021г. К. И. по никакъв начин не възпрепятствал връзката между детето и С. Ц., като дал възможност на Р. сама да прецени дали и кога да се свърже с майка си.

В хода на административното производство И. бил консултиран многократно, като са му изпращани официални писма, от които се установява, че същият е уведомен, че следва да се осъществяват ежемесечен контакти – разговори с него и детето. При проведен разговор на 09.08.2022г. била договорена среща с ОЗД – при Д. „М.“ за следващия ден заедно с детето, на която същият не се отзовал и такава среща не била проведена.

От изготвения в хода на административното производство социален доклад се установява, че в дома на К. И. са осигурени добри битови условия на детето, като същото поддържа контакт с роднините на своя баща. Било констатирано също, че комуникацията между двамата родители е силно затруднена.

Предвид това била издадена оспорваната в настоящото производство заповед № ЗД/Д-С-М-006/09.03.2022г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ - М., [населено място], с която на основание чл. 20, ал. 4, т. 1 от ППЗЗД К. И. е насочен Център за обществена подкрепа „ИСДП“, [улица], [населено място] за срок от 6 месеца за предоставяне на социална услуга „Психологическа подкрепа и подобряване на комуникацията между майката и детето“. Издадена била още заповед № ЗД/Д-С-М-005/09.03.2022г. с идентично съдържание по отношение на детето Р. И..

В хода на съдебното производство са изслушани свидетели – настоящата съпруга на К. И. - Д. Г. И. и Й. К. Ц., майка на С. Ц. и баба на Р. И..

Св. И. дава сведения, че Р. живее при баща си (у тях) от 04.05.2021г. Дава сведения още, че Р. се е прибирала много разстроена от срещите в ДСП, защото са я заплашвали, че ако не се среща с майка си ще последват глоби. Счита, че детето се чувства добре, когато живее при тях.

Св. Ц. твърди, че от близо 2 години няма контакт с детето, което по причина на влиянието на бащата. Р. не се е обаждала и не отговаряла на обажданията.

Претендира, че има съдебно решение (за упражняване на родителски права) което следва да бъде изпълнявано.

Изслушано е и детето Р. И., която ясно изразява своето желание да живее с баща си, като твърди, че с майка си се чувства под постоянен психически и емоционален тормоз, като е подложена на непрекъснати обиди. Обяснява, че в дома на баща си се чувства защитена, подкрепена и обичана.

По делото е приложена административната преписка и решение № 2729/12.10.2022г. по гр. д №10477/2022г. на СГС и решение № 7978/21.12.2022г. по адм. д. № 4167/2022г. на АССГ

При така установеното от фактическа страна и събраните по делото доказателства съдът намира следното от правна страна.

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК срещу административен акт, който подлежи на съдебен контрол и от адресата на акта, неблагоприятно засегнат от волеизявлението на административния орган.

За да се произнесе по основателността на жалбата, съдът взе предвид следното:

Оспореното задължително предписание е постановено от компетентен административен орган и в пределите на неговата власт /чл. 20, ал. 4, т. 1 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето/, поради което не е налице предпоставката за отмяната му по смисъла на чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 1 от АПК. Обжалваният акт е постановен в законоустановената форма и не подлежи на отмяна съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 от АПК. Посочени са обективно и пълно фактическите и правните основания за издаване на акта, както и неговата разпоредителната част. Мотивите на административния акт се допълват изцяло от събраните по преписката писмени доказателства, в съответствие с предвиденото в ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС. Поради това неоснователни са твърденията в жалбата, че оспорваният административен акт е немотивиран.

Не са допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила. Специализиран орган за провеждане на политиката за закрила на детето в общината е дирекция ДСП, в която се създава отдел за закрила на детето /чл. 20, ал. 1, чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗЗДет./. Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 2 - т. 3, т. 5 от ЗЗДет. ДСП определя и провежда конкретни мерки по закрилата на децата и контролира изпълнението им, извършва проверки по жалби и сигнали за нарушаване правата на децата и дава задължителни предписания за отстраняването им при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона, предоставя информация за предлаганите услуги и оказва съдействие и помощ на семействата и родителите на нуждаещите се деца. Изрично в чл. 23 от ЗЗДет. е разписано в какво се изразяват мерките за закрила в семейна среда, които се осъществяват от доставчици на социални услуги или ДСП /чл. 24 от ЗЗДет./. Някои от тях са: насочване към подходящи социални услуги в общността; консултиране и информиране на детето в съответствие с неговата възраст и със степента на неговото развитие; социална работа за улесняване връзките между децата и родителите и справяне с конфликти и кризи в отношенията; „При осъществяване на своите функции и правомощия органите за закрила на детето се ръководят от висшите интереси на детето във всички свои действия, отнасящи се до децата и техните семейства“ /чл. 4, ал. 1 от ППЗЗДет./. Спазени са разпоредбите на чл. 14 и чл. 15 от ППЗЗДет.

Съдът намира, че оспорената заповед е издадена и при правилно приложение на материалния закон и в съответствие с целта му по следните съображения:

Конституционно прогласен принцип е, че децата са под закрилата на държавата и обществото наред със семейството и майчинството - чл. 14 от Конституцията. В дейността по неговото реализиране участват, както органи, институции на изпълнителната, така и на съдебната власт. Не съществува конституционна норма, която да постановява, че интересите на децата следва да се защитават само и единствено от родителите, както всеки от тях намери за добре. Държавата е оправомощена да се намеси, когато това се налага от особени обстоятелства, налагащи защитата на децата, вкл. и от техния/те родител/и.

Според чл. 3 от Конвенцията за правата на детето /приета от ОС на ООН на 20.11.1989 г., ратифицирана с решение на В. от 11.04.1991 г. - ДВ, бр. 32 от 23.04.1991 г., обн., ДВ, бр. 55 от 12.07.1991 г., в сила от 3.07.1991 г./, висшите интереси на детето са първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали са предприети от обществени или частни институции за социално подпомагане, от съдилищата, административните или законодателните органи и затова държавата е задължена да осигури на детето такава закрила и грижи, каквито са необходими за неговото благосъстояние, като се вземат предвид правата и задълженията на неговите родители, законните настойници или на другите лица, отговорни по закон за него, и за тази цел е необходимо да предприеме необходимите законодателни и административни мерки. В случая чрез предприетата мярка по чл. 4, ал. 1, т. 1 ЗЗД е постигната целта на чл. 3, ал. 1 и чл. 18 от Конвенцията да бъдат защитени интересите на детето, които имат приоритет пред желанията и интересите на родителя.

Правното основание, на което е издадена оспорената заповед, е чл. 20, ал. 4, т. 1 ППЗЗДт. Посочената разпоредба предвижда, че в случаите, при които не може да се постигне контакт или няма заявено желание от страна на родителите, попечителите, настойниците или лицата, които полагат грижи за детето, ползването на социални услуги се извършва въз основа на заповед на директора на дирекция „Социално подпомагане“. Т.е. предпоставка за издаване на актове от категорията на оспорения е липсата на съгласие между родителите на детето и невъзможността за постигане на такова относно необходимостта от ползване на социални услуги. В случая безспорно доказателствата по делото установяват невъзможността за постигането му, същевременно необходимостта от ползване на социални услуги от детето. За съда не е спорно, че майката на детето не може да осъществи пълноценен и нормален контакт с него, въпреки че е налице съдебно решение, което определя режима на упражняване на родителските права на детето от майката. Т.е. майката и детето, по силата, от една страна, на закона, а от друга страна – на съдебно решение, имат право да осъществят контакт по между си по ред, определен със съдебното решение относно режима на упражняване на родителските права. Предвид наличието на многократно търсено съдействие от страна на майката с ДСП за осъществяване на срещи между нея и детето Р. И., както и предвид негативното отношение на детето спрямо майка му, което трябва да бъде преодоляно, то за съда не е спорно, че такива срещи не могат да се осъществят, поради нежеланието на бащата да окаже съдействие. Безспорно е, че бащата е водил детето на част от срещите в ДСП, но от една страна довеждането представлява само и единствено физическото осигуряване на детето за срещата, без да му е оказал предварителна психологическа подготовка и подкрепа за положителна настройка на тази среща.

От друга страна, с оглед дадените от ДСП препоръки бащата реално не съдейства по

никакъв начин за преодоляване емоционалната дистанция с майката. Нещо повече оспорващият саботира усилията на специалистите, като и при детето вече е налице разширяване на враждебното отношение към други хора. Последното се установява от приложените по административната преписка протоколи от проведени срещи, изявленията на страните и заявленията, депозираните от името на детето. Бащата многократно е консултиран за необходимостта да ползва социални услуги с цел подобряване комуникациите с майката, за ролята на майката в живота на детето, за последиците, които ще понесе детето при въвличането в конфликт между възрастните. Бащата е ангажиран с възпитанието на детето, което обаче не означава да поощрява негативното му поведение спрямо другия родител или още повече да го подстрекава.

Въз основа на изложеното, съдът приема, че са осъществени предпоставките по чл. 20, ал. 4, т. 1 ППЗЗДт за издаване на оспорената заповед - невъзможност да се постигне контакт или липса на заявено желание от страна на родителите, относно необходимостта от ползване на социални услуги. Налице е категорично заявено от страна на бащата нежелание за попълване на заявление за ползване на социална услуга в ДСП, за да се възстановят срещите между детето и майката с помощта на специалисти. В чл. 4 ЗЗДет. са регламентирани мерките за закрила като в ал. 1 са изброени тези от тях, чрез които се осъществява закрилата. В чл. 4, ал. 1, т. 1 е предвидено съдействие, подпомагане и услуги в семейна среда. Съдържанието на мерките за закрила в семейна е дефинирано в чл. 23 ЗЗДет. Сред тях е мярката по в т. 6 - социална работа за улесняване връзките между децата и родителите и справяне с конфликти и кризи в отношенията. Съгласно чл. 24, ал. 1 от същия закон мерките за закрила по чл. 23 се предприемат от Дирекция „Социално подпомагане“ по искане на родителите, настойниците, попечителите, лицата, които полагат грижи за детето, или на самото дете, както и по преценка на Дирекция „Социално подпомагане“ и се осъществяват от доставчици на социални услуги за деца или от Дирекция „Социално подпомагане“. Според § 1, т. 8 от ДР на ЗЗДет. /в редакцията му към момента на издаване на заповедта/ „услуги“ по чл. 23 са социалните услуги предоставяни в общността по Закона за социалните услуги, а съгласно чл. 3, ал. 1 от Закона за социалните услуги, социалните услуги са дейности за подкрепа на лицата за: 1. превенция и/или преодоляване на социалното изключване; 2. реализиране на права; 3. подобряване качеството на живот.

В чл. 18, ал. 1 ППЗЗДет. е регламентирано, че целта на мерките в семейна среда е да бъдат подпомогнати детето и семейството в зависимост от възможностите за отглеждането и възпитанието на детето; според ал. 2 мерките, предвидени в чл. 23 от Закона за закрила на детето, се прилагат съгласно изготвения план за действие, а според ал. 3, мерките за закрила на детето могат да се осъществяват и чрез социални услуги. Според чл. 19, ал. 3 ППЗЗДет. при определяне на необходимостта от ползване на социални услуги първостепенно значение имат висшите интереси на детето.

Анализът на посочената нормативна уредба сочи на извода, че социални услуги се предоставят на дете, за което в Дирекция „Социално подпомагане“ е налична информация, че се намира в риск или чиито права са нарушени или застрашени от нарушаване, с цел да бъдат гарантирани основните права на детето във всички сфери на обществения живот съобразно възрастта, социалния статус, физическото, здравословно и психическо състояние, както и да бъдат разширени възможностите на детето да води самостоятелен начин на живот. В случая, по административната

преписка са налице множество доказателства за влошени взаимоотношения между родителите на детето до степен, налагаща намесата на държавни институции относно разрешаване на възникналите между тях конфликти, основният от които се свежда до осъществяване на контакт между детето и майката, съобразно установения със съдебно решение режим на лични отношения.

От доказателствата по делото несъмнено се налага извода, че малолетното дете Р. И. е дете в риск по смисъла на § 1, т. 11, б. „в“ от ДР на ЗЗДет., тъй като съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие. Установи се също, че от страна на бащата няма заявено желание за ползването на социални услуги в ДСП. Установи се по делото, че майката на детето не може да осъществи пълноценен и нормален контакт с него, въпреки съдебното решение, определящо упражняването на родителските права на детето и многократното търсеното съдействие от компетентните органи и институции. Тези срещи целят да обезпечат най-добрия интерес на детето. Не може да има съмнение /и без специални знания от областта на психологията/, че пълноценният контакт с двамата родители е от първостепенно значение за формирането на пълноценна и хармонична човешка личност.

Съдът не се съмнява в това, че и двамата родители - бащата /жалбоподателят по делото/ и майката обичат своето дете. В съответствие с установените факти, изглежда бащата да е субективно убеден, че прави най-доброто за благосъстоянието на момчето. В действителност обаче именно установените по делото факти сочат, че поведението на бащата поставя детето в риск за неговото емоционално и нравствено развитие. При децата са объркани представите за добро и лошо, изкривена е реалността, наблюдава се нарушение на идентитета на всички нива: външен вид, емоции, мислене, страх от загубата - използване на детската психотравма. С обжалваната заповед бащата е насочен към ползване на социална услуга в ИСДП [населено място]. Властническото волеизявление, съдържащо се в заповедта е свързано със състоянието на детето и неговите потребности, и е обосновано от неговия най-добър интерес.

На последно място, предвид всичко изложено съдът намира, че оспорената заповед е съответна и на целта на закона. В случая се цели да бъдат защитени висшите интереси на детето, да бъдат гарантирани неговите права във всички сфери на обществения живот, както и да бъдат разширени възможностите му да води самостоятелен начин на живот. Налице са множество доказателства за влошени взаимоотношения между родителите на детето до степен, налагаща намесата на държавни институции относно възникнали между тях конфликти, основният от които се свежда до осъществяване на контакт между детето и майката и желанието за упражняване на родителските права от страна на бащата, за което са предприети съответните действия. С оспорваната заповед се цели гарантиране на закрила, посредством която да се осигури на Р. К. И. нормално физическо, умствено, нравствено и социално развитие. Безспорно е правото на всяко дете на лични контакти с двамата му родители, като

наличието на конфликт между тях неминуемо води до засягане на правата и интересите на детето и се отразява негативно на неговото емоционално състояние и развитие в дългосрочен план.

При липсата на съдействие от страна на бащата да възстанови контактите на детето с неговата майка, за преодоляване на съществуващите конфликти в интерес на детето, както и поради наличието на доказателства за неизпълнение на влезлия в сила съдебен акт, който предоставя родителските права на майката С. Ц., административният орган е имал правото и задължението да предприеме мерките, които е намерил за целесъобразни.

Въз основа на изложеното съдът намира, че оспорената заповед представлява законосъобразен административен акт по отношение, на който не е налице някое от отменителните основания по чл. 146 АПК. Този извод обуславя неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на спора и доколкото от процесуалния представител на ответника и от процесуалния представител на заинтересованата страна са поискани разноски по делото, то жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати на ответника, на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, сумата в размер на 100 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, а на основание чл. 143, ал. 4 от АПК, да заплати на заинтересованата страна 600 лева, представляваща реално изплатено от това лице адвокатско възнаграждение, съгласно списък по чл. 80 от ГПК.

Така мотивиран, Административен съд София-град, II-ро отделение, 33-ти състав:

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на К. Д. И. срещу заповед № ЗД/Д-С-М-006/09.03.2022 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане М.“ – [населено място], с която на осн. чл. 20, ал. 4, т. 1 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето /ППЗЗД/ К. Д. И. е насочен към Център за Обществена подкрепа „ИСДП“ [улица], [населено място] за срок от шест месеца за предоставяне на социална услуга „Оценка на родителски капацитет и родителско консултиране“, като незаконосъобразна;

ОСЪЖДА К. Д. И., ЕГН [ЕГН], да заплати на Дирекция „Социално подпомагане М.“ – [населено място] сумата от 100 (сто) лева разноски по делото;

ОСЪЖДА К. Д. И. да заплати на С. Д. Ц. сумата от 600 (шестстотин) лева разноски по делото;

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд, в 14-дневен срок от връчване на съобщението за изготвянето му

Препис от решението да се връчи на страните на основание чл.138 от АПК.

СЪДИЯ: